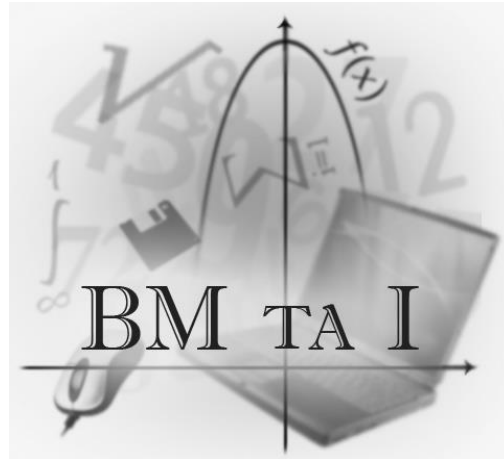

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кафедра вищої математики та інформатики

Інтернет-технології у процесі формування інформаційного навчального середовища

Збірник тез доповідей
міжвузівського науково-методичного вебінару

Харків
2012

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кафедра вищої математики та інформатики

Інтернет-технології у процесі формування інформаційного навчального середовища

Збірник тез доповідей
міжвузівського науково-методичного вебінару

Харків
РВВ ХТЕІ КНТЕУ
2012

УДК 004.77 (005.745)
ББК 32.973.202
І-73

*Зареєстровано в УкрІНТЕІ,
посвідчення №112 від 15.02.2011 р.*

*Рекомендовано до друку вченою радою
Харківського торговельно-економічного інституту КНТЕУ
Протокол № 7 від 15.02.2012 р.*

До збірника увійшли тези доповідей, що були представлені на міжвузівському науково-методичному вебінарі «Інтернет-технології у процесі формування інформаційного навчального середовища», який відбувся 23 лютого 2012 року на базі кафедри вищої математики та інформатики Харківського торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Редакційна колегія: Т.І. Красікова, голова редакційної колегії, к.п.н., доц.; Н.Ю. Олійник, заступник голови редакційної колегії, к.п.н., доц.; В.Б. Рабухін, д.ф.-м.н., проф.; О.В. Алісейко, к.т.н., доц.; Ю.І. Євдокименко, к.ф.-м.н., с.н.с.; Г.В. Іванець, к.т.н., доц.; Зміївська І.В.; Обоянська Л.А.; Половін Б.А.

І-73 Інтернет-технології у процесі формування інформаційного навчального середовища: збірник тез виступів на міжвузівському науково-методичному вебінарі / Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – Харків: РВВ ХТЕІ КНТЕУ, 2012. – 32 с.

Матеріали надані в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. За фактичний матеріал і його інтерпретацію відповідальність несуть автори.

ФУНКЦІЇ ІНФОРМАЦІОННО-НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Антонченко М.О., канд. пед. наук,
Сумський Національний аграрний університет

Отримання інформації в умовах переходу нашої держави від індустріального до інформаційного суспільства та інтеграції вітчизняної освіти до європейського та світового освітніх просторів, стає необхідним ресурсом для досягнення навчальних та професійних цілей. З розвитком новітніх інформаційних технологій та Internet-технологій, засобів телекомунікацій для реалізації цих ресурсів, актуальним стає формування інформаційно-навчального середовища.

Під інформаційно-навчальним середовищем розуміють “єдиний інформаційно-освітній простір, побудований за допомогою інтеграції інформації на традиційних та електронних носіях, комп'ютерно-телекомунікаційних технологій взаємодії, що містить віртуальні бібліотеки, розподілені бази даних, оптимально структурований навчально-методичний комплекс та розширений апарат дидактики, в якому (просторі) діють принципи нової педагогічної системи” [1].

Для формування інформаційно-навчального середовища необхідно, щоб інформаційно-комунікаційні ресурси узгоджувалися з процесами комунікації та діяльності, утворюючи деяку цілісність, інтегрувалися в єдину систему, за допомогою якої підтримується та спрямовується осмислене навчання. Учні та вчителі утворюють соціальну мережу, що ґрунтується на фізичній мережі.

Можна виділити наступні функції інформаційно-навчального середовища:

- адміністрування курсу та надання супровідних матеріалів та завдань у міру прогресу навчання;
- реалізація дидактичних цілей навчання;
- контролювання діяльності студента та його досягнень;
- підтримка доступу до навчальних ресурсів, оцінювання та супроводу;
- забезпечення комунікації між тим хто навчається та іншими суб'єктами навчання (викладачами, спеціалістами), а також комунікацію всередині групи;
- забезпечення зв'язків з іншими системами як всередині закладу, так і зовнішніми.

Таким чином, інформаційно-навчальне середовищем дає сьогодні можливість створення систем масового безперервного самонавчання, загального обміну інформацією, незалежно від тимчасових і просторових поясів

Література.

1. Солдаткин В.И.. Информационно-образовательная среда открытого образования // Тезисы докладов IX Всероссийской научно-методической конференции <Телематика 2002> . - Санкт-Петербург. - 2002.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМ У СТУДЕНТІВ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Бондаренко Т.С., аспірант,
Сажко Г.І., канд. пед. наук, доцент, науковий керівник
Українська інженерно-педагогічна академія

Актуальність теми. В зв'язку з тим, що комп'ютерні технології є основним напрямком підвищення ефективності та якості навчального процесу необхідно формувати у майбутніх інженерів-педагогів готовність до розробки та використання комп'ютерних навчальних систем (ГРВ КНС). Одне з головних питань процесу формування ГРВ КНС – оцінка рівня сформованості ГРВ КНС.

Постановка проблеми. Проведення педагогічного експерименту для оцінки рівня сформованості ГРВ КНС потребує багато часу та зусиль. Відомо, що одним із самих потужних інструментів аналізу будь якого явища є імітаційне моделювання, яке дає можливість досліджувати процеси в системах у тих випадках, коли робити це на реальному об'єкті практично неможливо або недоцільно. Оскільки, оцінити ступінь сформованої ГРВ КНС можна лише в умовах реальної професійної діяльності необхідно побудувати імітаційну модель професійної діяльності інженера-педагога-розробника КНС, при використанні якої можна буде оцінити рівень продуктивності діяльності майбутніх інженерів-педагогів (ІІ) умовах моделювання ситуацій, пов'язаних з розробкою та експлуатацією КНС.

Результати. Розроблена комп'ютерна модель дозволяє адекватно оцінити знання, уміння і навички, сформовані в результаті навчання інженера-педагога. Вона імітує процес створення КНС. Цим процесом управляє майбутній ІІ який повинен при цьому продемонструє знання, уміння і навички розробки і використання КНС у навчальному процесі. Залежно від правильності прийнятих рішень модель формує образ КНС і оцінює отриманий результат по заданій шкалі, а також забезпечує збір і накопичення цих даних для наступної обробки в таблицях бази даних комп'ютерної моделі.

Оскільки основна задача розробки комп'ютерної моделі полягає в тому, щоб забезпечити імітацію процесу створення КНС, логічно процес створення і саму модель представити у вигляді графа. Таким чином, реалізується подібність моделі з реальним процесом, що моделюється, а в основу комп'ютерної моделі закладено граф робіт, які виконуються при створенні реальної навчальної системи. Тобто здійснюється процес розробки повного «життєвого циклу» КНС.

Висновки. Використання комп'ютерної моделі формування та оцінки готовності дає змогу скоротити час та зусилля, необхідні для оцінки ГРВ КНС.

Окрім того, використання моделі дає можливість майбутнім інженерам-педагогам при роботі з цією моделлю отримати безпосереднє уявлення про повний процес розробки КНС.

ПРО ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

Бурачек В.Р., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Чернівецький торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Викладання математичних дисциплін у вищих навчальних закладах, які спеціалізуються на підготовці фахівців з економіки, уже давно є темою жвавого обговорення як на методичному, так і на організаційному рівні. В останні роки важливим аспектом стало питання використання можливостей автоматизації, причому не стільки процесу проведення безпосередніх розрахунків при розв'язуванні математичних задач, скільки використання комп'ютера з точки зору пошук власне розв'язку.

Тепер щодо ефективності та доцільності «комп'ютеризації» процесу навчання на різних етапах навчання студентів. Не будемо торкатися питання проведення автоматизованого контролю знань у вигляді комп'ютерного тестування – це загальнопоширене явище, хоч і не зовсім ефективне. Мова піде безпосередньо про процес навчальний.

Згідно з навчальним планами підготовки бакалаврів практично всіх економічних спеціальностей на першому курсі студенти вивчають такі розділи «Математики для економістів», як «Вища математика» та «Теорія ймовірностей і математична статистика». Враховуючи необхідність формування у студентів чіткого розуміння шляхів застосування математичного апарату як в загальному, так і в задачах фахового спрямування, на цьому етапі важливо максимально використати класичну аудиторну форму організації занять, при якій викладач має змогу оцінити ступінь оволодіння матеріалом практично кожного студента та виявити складні чи незрозумілі питання. Чітка відповідність часу викладання теми, логічної послідовності викладення матеріалу та швидкості його сприйняття конкретною аудиторією завжди була запорукою позитивного результату.

Комп'ютер на цьому етапі може слугувати засобом оперативного контролю результату розв'язування. Причому, в даному випадку студент може використовувати не лише стандартні можливості додатків Microsoft Office, але й спеціалізовані програмні продукти, які зараз активно з'являються в мережі Internet. Наприклад, учасники соціальної мережі ВКонтакте (<http://vk.com>) мають змогу користуватися цілим рядом додатків, що дозволяють швидко і з достатньою точністю отримати розв'язок рівняння чи системи рівнянь (<http://vk.com/app2687>) або побудувати графік (рис.1) практично будь-якої функції однієї змінної (<http://vk.com/app5435>). Враховуючи популярність цієї соціальної мережі серед студентів, можна запропонувати їм користуватися вказаними додатками при самостійному розв'язуванні прикладів чи задач

вдома. Очевидним є також можливість прямого спілкування викладача зі студентами за допомогою таких соціальних мереж, оскільки, як правило, вони пропонують інструмент чату.

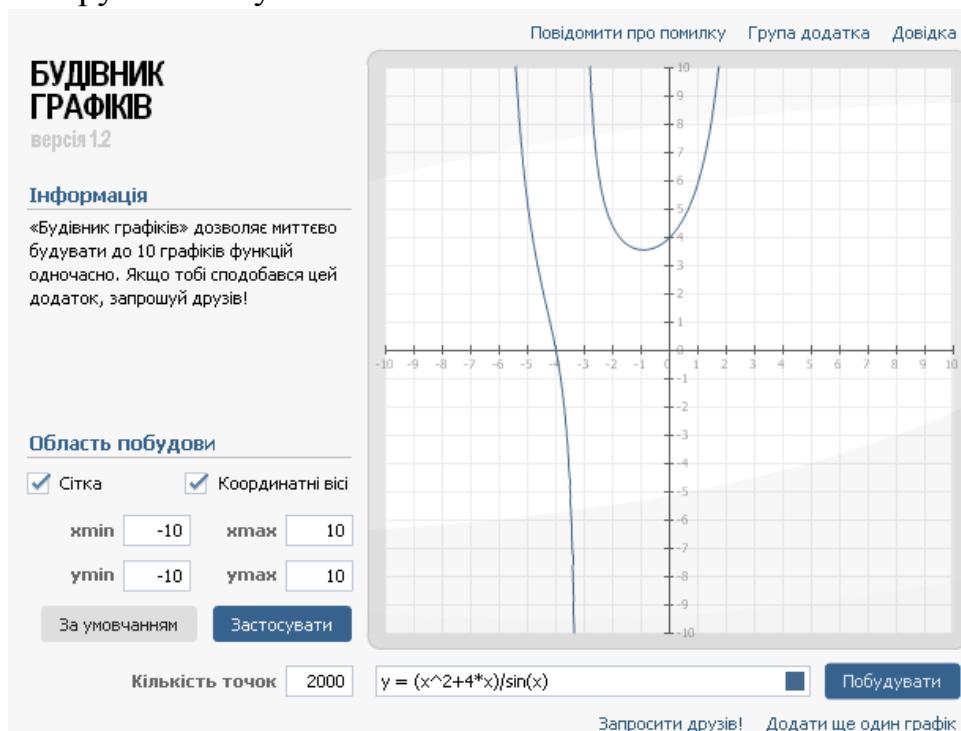

Рис.1. Робоче вікно додатку «Будівник графіків» соціальної мережі ВКонтакте.

Дещо ширше студент може використати комп'ютер при вивченні розділу «Теорія ймовірностей і математична статистика», оскільки тут виникає необхідність обробки значних масивів чисел та побудови діаграм, особливо при вивченні тем «Вибірковий метод», «Елементи регресійного аналізу», «Основи дисперсійного аналізу». Тут незамінним засобом повинні стати електронні таблиці (як класичний Microsoft Office Excel, так і аналогічні програмні продукти типу Open Office Calculator, Origin Pro та ін.), дистрибутиви яких можна легко знайти у мережі Internet. Якщо вдається, викладач може навіть практичні заняття проводити у комп'ютерному класі. Це дозволить зекономити достатньо багато аудиторного часу, що є суттєвим фактором, враховуючи його долю в загальному обсязі часу на вивчення дисципліни.

Наступний етап – розділ «Економіко-математичне моделювання». На цьому етапі використання комп'ютерних засобів стає не тільки можливим, але й практично потрібним, оскільки виконання розрахункових завдань вимагатиме від студента значного часу та зусиль, і прості розрахунки за допомогою калькулятора хоч і можливі, однак, занадто обтяжливі та неточні. Важливо тільки, щоб аудиторні заняття давали змогу кожному (!) студенту провести процес моделювання безпосередньо, а не спостерігати за роботою однокласника. Тому викладач змушений при підготовці таких занять забезпечити кожного студента окремим завданням, причому, всі завдання повинні бути рівнозначними за рівнем складності.

Щодо програмного забезпечення, то інструментарій вже згаданих електронних таблиць є достатнім для сформування у студента навичок економіко-математичного моделювання. Особливу роль тут відіграє модуль «Пошук рішення» додатку Microsoft Office Excel, який є незамінним при розв'язуванні оптимізаційних задач лінійного програмування. Разом з тим, існує цілий ряд спеціалізованих програм для знаходження розв'язку окремих типів задач, наприклад, модуль SimplexWin (рис.2), який дозволяє як розв'язати задачу лінійного програмування симплексним методом, так і проконтролювати покроково сам процес розв'язування, виконаний класичним, «паперовим» способом.

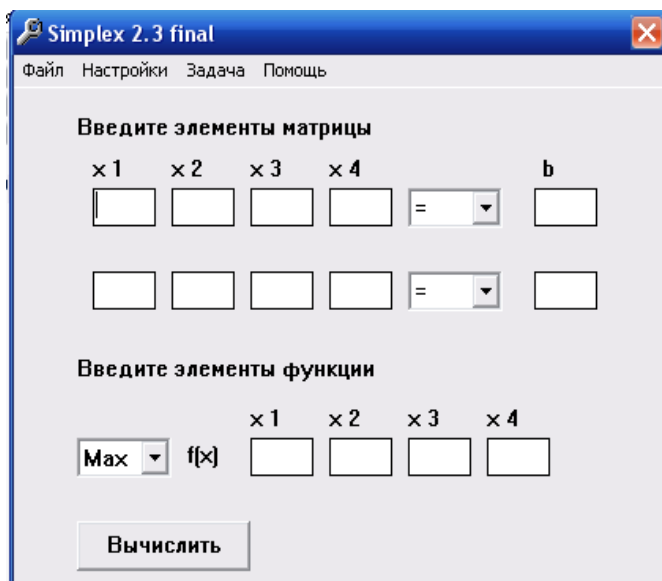

Рис.2. Робоче вікно модуля Simplex.

На жаль, для студентів більшості економічних спеціальностей на цьому вивчення математики закінчується. З навчальних планів зникла навіть дисципліна «Диференціальні рівняння» для студентів спеціальності «Економічна кібернетика», незважаючи на той факт, що рівняння такого типу є основою більшості реальних економіко-математичних моделей. Приємним виключенням стало введення для студентів п'ятого курсу спеціальностей 7.030504 «Економіка підприємства» та 7.030503 «Міжнародна економіка» курсу «Статистичний аналіз та економіко-математичне моделювання в економічних дослідженнях» з відносно великим обсягом аудиторного часу (28/28 та 20/22 відповідно), а також курсу «Методологія економічних досліджень» для студентів спеціальності 8.030504 «Економіка підприємства», в якому другий змістовний модуль (12/12) присвячений математичним методам проведення економічних досліджень.

Особливістю цього етапу є володіння студентами практично всім набором фахових, економічних знань, що дає змогу викладачеві зосередитися безпосередньо на математичних методах обробки статистичної економічної інформації. Розв'язання задач дисперсійного, регресійного, кластерного, факторного, структурного аналізу за допомогою сучасних засобів обробки, з

одного боку, збільшує ефективність заняття, з іншого – поглиблює навички студента в царині використання інформаційних систем економічного напрямку.

Слід згадати також, що на цьому етапі студент активно працює над написанням дипломної роботи, і згадані спецкурси повинні допомогти йому в дослідженнях.

Все сказане є, так би мовити, теоретично-оптимальним поглядом на ситуацію. Та, на жаль, реальний стан справ далеко не такий.

По-перше, з року в рік обсяг аудиторного часу на вивчення математики студентами-економістами невпинно зменшується, що, на тлі спаду рівня знань з математики сучасних абітурієнтів далеко не сприяє позитивному результату. Доходить до того, що деякі теми викладач змушений давати в тезисному порядку, без ґрунтовних пояснень, або й взагалі віддавати на самостійне вивчення.

По-друге, якщо група нараховує більше 15 студентів, проведення практичного заняття у комп'ютерному класі з умовою забезпечення ситуації «один студент – один комп'ютер» майже неможливе. Вирішенням було б переведення занять у розряд лабораторних з розділенням групи на підгрупи, хоч насправді все відбувається у зворотному порядку.

І, нарешті, найголовніший фактор – це ставлення студентів до вивчення математичних дисциплін. Прикро, але при підготовці фахівців-економістів різного спрямування викладачі спеціалізованих кафедр не наголошують на необхідності якісного оволодіння студентами математичним інструментарієм як основним при проведенні економічних досліджень. Тому у студентів виробляється думка, що математика – це щось на кшталт «загальноосвітньої» дисципліни, яку треба зуміти пройти на першому курсі й забути в подальшому.

У своїй книзі «Історія економічного аналізу» видатний вчений Йозеф Шумпетер зазначав: «Що відрізняє вченого-економіста від усіх інших людей, які думають, говорять і пишуть на економічні теми? Перш за все – володіння технікою аналізу в трьох галузях: історії, статистики та теорії». І далі: «Оволодіння сучасними методами статистичного аналізу – необхідна, хоча й недостатня умова коректного економічного дослідження» [1]. Враховуючи, що сучасна економіка по суті своїй є дослідницькою не тільки в теоретичною розумінні, але й при виконанні практичних завдань, слід прислухатися до наведеної поради.

1. Шумпетер Й. История экономического анализа в 3 томах. – СПб.: Экономическая школа, 2004. – 554 с.

ПРО ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ МЕТОДІВ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Гімчинський О.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Чернівецький торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Бурхливий розвиток телекомунікаційних засобів та інформаційних технологій за останні 20 років суттєво вплинули на форми організації навчального процесу. Наслідком цього є трансформація методів і засобів дистанційної освіти у технологію дистанційного навчання, яка є закономірним наслідком процесу інформатизації. Спостережуване у 2011 році зростання вимог конкурентного поля освітніх послуг актуалізує сучасні ВНЗ до впровадження нових ефективних форм та технологій навчання. Освіта впродовж всього життя набула ключового значення сьогодні.

Виходячи з сутності дистанційного навчання як форми організації навчального процесу, яка забезпечує інтерактивну взаємодію віддалених учасників освітнього процесу через відкриті канали доступу до інформації, розглянемо інноваційні інформаційні ресурси систем дистанційного навчання.

На сьогоднішній день у ЧТЕІ КНТЕУ вже накопичено певний досвід застосування інформаційних та мережних технологій у навчальному процесі, викладацький склад активно користуються сервісами Інтернету у професійній діяльності, застосовує можливості нових сервісів Інтернету створених за технологією Веб 2.0. Комп'ютерний парк ЧТЕІ КНТЕУ, що задіяний в навчальному процесі (комп'ютерні класи, мультимедійні аудиторії, кабінети самостійної підготовки, читальні зали бібліотеки) складається з 239 сучасних комп'ютерів і має 100% підключення до мережі Інтернет. В підрозділах інституту: деканатах та кафедрах створені всі технічні умови для впровадження ІР-телефонії - що дозволяє використовувати локальну мережу інституту та Інтернет як засіб організації та ведення телефонних розмов, передачі відеозображень та факсів у режимі реального часу. В інституті працює сервер дистанційного навчання на платформі «Moodle» на якому зареєстровано на сьогодні 604 користувача, що в порівнянні з 03.2011 р. показує динамічне збільшення кількості користувачів на 20%. Показником роботи кафедр в цьому напрямку є збільшення кількості дистанційних курсів за цей період в 3,75 рази (на 17.04.09 -20 курсів, а на 21.12.2011 – 75).

Аналіз рівня впровадження дистанційних методів роботи зі студентами з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій свідчить, що колективи кафедр постійно удосконалюють свою діяльність у сфері застосування інформаційних та мережних технологій у навчальному процесі і вважають, що найбільш практичним для реалізації та впровадження в навчальний процес із врахуванням телекомунікаційного, інформаційного забезпечення є такі технології:

- Skype;
- технології «хмарних обчислень» IaaS (доступ до відео лекцій, Web-сайтів та ін.), PaaS (соціальні мережі), SaaS (віддалена обробка даних);
- Wiki – сайти (відкриті Інтернет-енциклопедії).

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Долгіх Я.В., канд. економічних наук, доцент,
Сумський національний аграрний університет

В даний час в Україні відсутня нормативно-правова база, яка б регламентувала і забезпечувала функціонування всіх видів робіт навчальних закладів у напрямку впровадження дистанційної освіти (ДО). Зокрема відсутні затверджені норми часу щодо планування та обліку методичної роботи з розробки курсів для дистанційного навчання (ДН).

Розробка викладачем курсу ДН складається з наступних етапів:

1) *підготовчий етап*. Включає ознайомлення з дидактичними можливостями нових технологій передачі навчальної інформації, формування навичок користування системою управління онлайн – курсами. На даний час лідером серед систем управління навчанням є система Moodle. Робота в системі не потребує спеціальних знань в області програмування і адміністрування баз даних, web - сайтів і т.п., тому роботу в Moodle може освоїти будь-який педагог, який володіє базовими навичками роботи з комп'ютером;

2) *розробка проекту курсу*. На даному етапі проводиться розробка модульної структури курсу, яка передбачає виділення структурних одиниць, – модулів, розбивку модулів на розділи, визначення переліку занять за розділами (лекцій, лабораторно-практичних занять, занять з самостійної роботи та ін..). Також на етапі розробки проекту курсу попередньо обмірковують дизайн курсу (визначають формати шрифтів, розташування інформації на сторінці, засоби виділення інформації та ін.). Обираючи дизайн курсу, необхідно брати до уваги психофізіологічні особливості сприйняття інформації з екрану монітора. Врахування цих особливостей сприяє підвищенню рівня сприйняття інформації й засвоєння навчального матеріалу тими, хто вчиться в системі ДО. Крім того, на даному етапі обирають необхідний програмний інструментарій для створення онлайн - курсу. Наприклад, для створення курсу в системі Moodle може знадобиться програма TeXaide для перетворення формул в формат TeX;

3) *розробка курсу*. Це найбільш трудомісткий етап. Включає розробку тексту лекцій, завдань, методичних рекомендацій, тестів тощо. Поліпшити подання навчального матеріалу допоможе використання гіпертекстових посилань, мультимедійних засобів, web-технологій;

4) *апробація курсу та аналіз результатів апробації*. Етап включає комплексне тестування курсу, виявлення та усунення помилок в змісті курсу та в його технічній реалізації.

Для ефективного функціонування системи ДН потрібна нормативно-правова база, яка враховує значні обсяги методичної роботи з підготовки та апробації онлайн – курсів та визначає норми витрат часу на її проведення.

ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ НА ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Дяченко К.С., викладач-стажист
Харківський торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

В процесі економічного розвитку, в Україні відбуваються зміни у фінансовій системі держави, які супроводжуються різким погіршенням її можливостей забезпечувати соціальні гарантії та розвивати галузі соціальної, інституційної, наукової та інших сфер, які належать до бюджетних. Названі причини вимагають реформування бюджетної сфери та, безумовно, впливають на порядок ведення бухгалтерського обліку, форми й обсяги подачі звітної інформації, систему внутрішнього і зовнішнього контролю за використанням бюджетних коштів.

Питання комп'ютеризації ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах розглядалось вченими-економістами: А.М. Береза, Ф.Ф. Бутинець [2], С.В. Свірко [3], Л.О. Терещенко [4] та ін. Аналіз досліджень та праць дає підстави стверджувати, що ця ділянка залишається недостатньо дослідженою і по сьогоднішній день, адже більшість малих бюджетних установ (особливо в сільській місцевості) продовжують використовувати традиційну ручну, або частково автоматизовану, форму ведення бухгалтерського обліку.

Метою проведення дослідження є розгляд особливостей комп'ютеризації бухгалтерського обліку бюджетних установ на сучасному етапі розвитку економіки, а також висвітлення особливостей вибору бухгалтерського програмного забезпечення.

Основною проблемою реформування бухгалтерського обліку в бюджетних установах є відсутність єдиних підходів до розробки дієвих механізмів удосконалення системи бухгалтерського обліку з урахуванням вимог міжнародних стандартів, недостатність розробленості питання переходу на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку і звітності, а також створення уніфікованого організаційного та інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.

Комп'ютеризація ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах є важливою передумовою створення єдиної інформаційної бази Державне казначейство — бюджетні установи, яка б могла забезпечити ефективне управління ресурсами бюджетів як головними розпорядниками, так і розпорядниками нижчих рівнів, що передбачає оперативне та цільове використання зазначених ресурсів.

Основною метою діючої системи бухгалтерського обліку є не лише формування інформаційної бази, але й форматування й переформатування інформації для розробки проектів управлінських рішень, їх практичної реалізації та аналізу ефективності останніх. Для виконання переліченого комплексу робіт, в першу чергу, потрібні як швидкодія ЕОМ, так і наявність великого обсягу її пам'яті. Це вимагає розробки комплексного підходу до

перегляду теоретичних і методологічних основ бухгалтерського обліку. На думку Л.О. Терещенко [4] та І.І. Матієнко-Зубенко передбачається: уведення в практику методологічних основ бухгалтерського обліку, що відповідають ринковим відносинам із переходом на міжнародні стандарти обліку та аудиту;

перегляд методологічних принципів обліку, що забезпечили б комплексне оброблення облікової інформації; застосування новітніх інформаційних технологій та засобів спілкування; інтеграцію облікової інформації в єдиний інформаційний потік; розробку єдиної інформаційної мови показників обліку, контролю та аудиту; впровадження в практику обліку питань оцінювання, планування та прогнозування господарсько-фінансової діяльності установ.

Одним із напрямків удосконалення комп'ютеризації системи опрацювання бухгалтерської інформації є уніфікація її програмного забезпечення. Ця проблема властива для всього світового матеріального виробництва і, тим більше, для кожної окремо взятої країни.

Програмні продукти, представлені в даний час на ринку, різні за обсягом функцій, принципами побудови, технології ведення обліку, цінами тощо. Першим кроком при цьому має стати класифікація усіх використовуваних програм. Вона дозволяє користувачам правильно обрати необхідний продукт, або ж перейти від використання однієї програми на іншу, а її виробникам – знайти своїх клієнтів.

На сучасному етапі розвитку на українському ринку представлені програмні продукти таких вітчизняних фірм, як: “СофтТАКСІ” (X-DOOR), “АБ-Система” (“Офіс-2000”), “Імпакт” (“Акцент-Бухгалтерія”), “Баланс-Клуб” (SoNet), “ТРАСКОсофт” (Trade Manager), GMS (Offise Tools), Глобал Аудит (“Quasi+Бухгалтерія”). Серед російських фірм лідерами, безумовно є ІС: “Бухгалтерія” та “Парус”.

Очевидно, що ефективність функціонування комп'ютерних інформаційних систем бухгалтерського обліку залежить не тільки від технічних характеристик засобів обчислювальної техніки, а й від її програмного забезпечення. Вирішення основних питань розвитку системи бухгалтерського обліку сприятиме удосконаленню управління державними фінансами, поглибленню системи стратегічного бюджетного планування та системи контролю за процесом виконання бюджету.

Повної уніфікації програмного забезпечення процесу автоматизації бухгалтерського обліку в сучасних умовах господарювання досягти не вдасться в силу цілого ряду причин. Головна з них полягає у тому, що саме особливості програмних продуктів окремих виробників є рушійною силою технічного прогресу, тим елементом здорової конкуренції, який змушує їх запроваджувати у виробництво нові технічні напрацювання.

Програми, що використовуються для розв'язку найбільш загальних і поширених завдань бухгалтерії, хоч порівняно недорогі, однак часто потребують доопрацювання, прив'язки до умов діяльності конкретного підприємства.

Очевидно, що автоматизована система бухгалтерського обліку – це інформаційний процес опрацювання даних з використанням сучасної

комп'ютерної техніки для одержання кінцевої інформації споживачу-спеціалісту. Він вимагає не лише відповідних технічних засобів, але й належної якості програмного забезпечення. Ефективне функціонування автоматизованої системи бухгалтерського обліку можливе лише за умов органічного поєднання в єдиному виробничому процесі технічних засобів для формування інформаційної облікової системи, їх програмного забезпечення та кваліфікованих зусиль персоналу обслуговування ЕОМ і персоналу системи управління об'єктом господарювання.

Таким чином, основними напрямками реалізації концепції подальшого розвитку бухгалтерського обліку в бюджетних установах на даний час є:

1) удосконалення системи бухгалтерського обліку, а саме: розробка та запровадження єдиних національних положень бухгалтерського обліку та єдиного плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, гармонізованого з бюджетною класифікацією;

2) удосконалення системи фінансової звітності та звітності про виконання бюджетів шляхом нормативного визначення методології складення форм звітності та їх удосконалення, розроблення нових форм фінансової звітності з урахуванням особливостей кожної бюджетної установи;

3) удосконалення методів консолідації фінансової звітності з використанням сучасних інформаційних технологій;

4) створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи, що передбачатиме модернізацію фінансово-бухгалтерських служб, уніфікацію програмного забезпечення, що використовується бюджетними установами;

Реалізація цих заходів по вдосконаленню та розвитку бухгалтерського обліку в бюджетних установах дасть змогу забезпечити створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами.

Формування автоматизованої інформаційної системи, яка б базувалася на рекомендованих принципах і позиціях, забезпечить оперативне вирішення задач обліку, контролю та аналізу, сприятиме якісному контролю за формуванням доходів і видатків бюджетних установ, забезпеченню ефективності використання фінансування та економії грошових і матеріальних ресурсів. В кінцевому підсумку це забезпечить зростання обсягів і якості наданих бюджетними установами послуг.

Список використаних джерел

1. Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затверджена постановою Кабінету Міністрів України.

2. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: підручник для навчання студентів ВНЗ / Бутинець Ф.Ф., Івахненко С.В., Давидюк Т.В., Шахрайчук Т.В., за ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. - 2-ге видання., перероб. і доп. – Житомир : ПП „Рута”, 2008. - 544 с.

3. Свірко С. В. Бухгалтерський обліку бюджетних установах: методологія та організація: Монографія. / Свірко С. В. - К. : КНЕУ, 2006.-244 с.

4. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку. Навчальний посібник / Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубенко. – К. : КНЕУ, 2007. – 187 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В МІКРОГРУПАХ З ВИКОРИСТАННЯМ МОЖЛИВОСТЕЙ GOOGLE

Зміївська І.В., ст. викладач,
Харківський торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Сучасний стан суспільного розвитку, однією з особливостей якого виступає багаторазове збільшення інформаційних потоків, змушує формувати принципово нові пріоритети в підготовці спеціалістів вищої школи. Якщо раніше самостійна робота студентів здійснювалася безпосередньо в процесі аудиторних занять, на лекціях і практичних, на консультаціях, під час інших контактів з викладачем поза аудиторними заняттями, в бібліотеці, удома, а форми і кордони такої роботи були досить розмиті, то з появою мережі Інтернет і сервісів, що надаються нею, з'явився новий навчальний простір, в якому може бути організована самостійна робота студентів.

Освітнє середовище, створене за допомогою сервісів Google дозволяє здійснювати різноманітні види діяльності. Сервіс Google надає досить можливостей для підтримки контакту, комунікації, і також спільної роботи з іншими користувачами. Google – зручний засіб організації короткочасних проєктів, тобто проєктів, що мають деякі тимчасові рамки, незмінний склад учасників і що має на увазі деякий результат спільної діяльності. Виникає мережа користувачів з рівними правами, які можуть: спільно редагувати документи різних форматів, спілкуватися на рівних, залишати записи в групах. Можливість створення груп дозволяє організовувати спільну роботу над проєктами, відводячи під кожен проєкт окремий майданчик в мережі.

З метою удосконалення і підвищення ефективності самостійної роботи студентів в процесі навчальної інформаційно-технологічної практики викладачами кафедри вищої математики та інформатики використовувалась технологія групових проєктів. Вона проходила у вигляді трьохтижневого групового проєкту. Студенти розподіляються по групах – три студенти в кожній. Основним завданням в ході проєкту для кожної групи було створення проєкту віртуального кафе по обслуговуванню певної категорії населення. В ході проєкту кожному учаснику необхідно зіграти свою роль відповідно сценарію для досягнення загальної мети. Якісно організувати процес самостійної роботи студентів для забезпечення продуктивної роботи викладачами кафедри вищої математики та інформатики використовувалися в навчальному процесі ресурси Google. Google Groups, Google Docs, Google Календар, електронна пошта – основні сервіси здійснення спільної діяльності, інформаційної взаємодії.

Отже, при організації самостійної роботи в мікрогрупах за допомогою ресурсів Google ми отримуємо можливість будувати складні стосунки в групі, привносячи елемент співтворчості і співпраці. З одного боку ми отримуємо робочий майданчик для розміщення матеріалів, з іншого – цінність кожного учасника в рамках цього майданчика встановлюється їм самим, вірніше тим вкладом, який він вносить до загальної справи.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ СИСТЕМЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ

Иванец Г.В., канд. техн. наук, доцент,
Харьковский торгово-экономический
институт КНТЭУ

ДО – “образование на расстоянии”, обозначает целенаправленное и методическое руководство учебно-познавательной деятельностью и развитием лиц, находящихся в отдалении от образовательного учреждения и поэтому не вступающих в постоянный контакт с его педагогическим персоналом.

ДО следует рассматривать как систему организации обучения студентов с целью достижения определенной цели. Такая система включает в себя объект обучения (тот кого обучают), на который осуществляется целенаправленное входное информационное воздействие с помощью различных информационных систем, в том числе и Интернет. В дальнейшем под этим будем понимать входное воздействие или информационную среду. Входное воздействие должно быть качественным, своевременным, целенаправленным, планируемым и регулируемым в зависимости от состояния объекта обучения. Под состоянием объекта обучения будем понимать уровень его знаний, умений, навыков и опыта в данный конкретный момент времени. Рассматриваемая система должна содержать объект управления, то есть наличие преподавателя или другого лица осуществляющего организацию и контроль обучения. Задача объекта управления будет заключаться в выработке постоянных управляющих воздействий на корректировку информационных воздействий в соответствии с текущим состоянием объекта обучения. На основе этого формируется выходное воздействие обучаемого. Под выходным воздействием будем понимать степень текущего усвоения знаний и соответствие их определенным критериям. В качестве показателя эффективности данной системы будем понимать степень соответствия получаемых знаний, умений, навыков и опыта современным требованиям для каждой конкретной специальности.

Для диагностики исходного, текущего и итогового состояния объекта обучения данная система должна включать эффективные средства диагностики. На основе текущей информации о соответствии выходного воздействия объекта обучения установленным критериям происходит корректировка управляющих воздействий объекта управления. При таком подходе к ДО решающая роль в такой системе принадлежит объекту управления (преподавателю) и самому объекту обучения в смысле желания и самой способности овладевать знаниями, а Интернет, должен рассматриваться как информационная система. Такая организация дистанционного обучения позволит обеспечить эффективное планирование учебного процесса, программирование образовательного процесса с использованием четкого алгоритма его организации, сопоставление результатов образовательного процесса с требуемым эталоном, динамическую и постоянную корректировку организации учебного процесса в соответствии с реальным текущим состоянием объекта обучения, что естественно значительно повысит эффективность самого ДО.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Красікова Т.І., канд. пед. наук, доцент,
Харківський торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Підготовка фахівців вищої кваліфікації, що володіють глибокими теоретичними і практичними професійними знаннями, неможлива без психологічної, теоретичної і практичної готовності студентів до системної і систематичної самостійної навчальної роботи, яка сьогодні, на жаль, має досить низький "коефіцієнт корисної дії".

Зважаючи, що рівень довузівської підготовки переважної більшості студентів досить низький, викладачам вищої школи доводиться не лише працювати над формуванням системи базових знань, а і вчити студентів методам самостійної роботи, формувати культуру навчальної праці, що дозволить їм не лише адаптуватися до нових умов навчання, а і створює передумови для постійного професійного зростання у майбутньому.

Сучасні засоби оперативного доступу до інформації за допомогою комп'ютерних мереж створюють якісно нові можливості для організації СРС, розробки і впровадження інноваційних технологій, що поєднують традиційні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології навчання.

Досить велика кількість електронних підручників (посібників), довідкової літератури, електронних навчально-методичних розробок, які викладено на сайтах університетів, створюють особливе інтегроване комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище, яке сприяє активізації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.

За таких умов, досить ефективним, на наш погляд, є робочий зошит студента, що включає не лише перелік рекомендованої літератури по кожній темі, а і посилання на відповідні електронні навчальні ресурси. Використання інформаційних технологій в організації самостійної роботи студентів дозволяє не тільки інтенсифікувати їх роботу, а й закладає основи для подальшої постійної самоосвіти.

Працюючи з таким робочим зошитом, студент самостійно знайомиться з цілями навчання, структурою і обсягом знань, вивчає основи теорії, опановує раціональними прийомами вирішення завдань, здійснює контрольні завдання, зіставляючи свої успіхи з поставленими цілями, планує свою навчальну роботу.

Крім того, в умовах масового навчання, це дає реальну можливість чіткої організації самостійної роботи студентів, яка здійснюється як під час аудиторних, так й поза аудиторних занять без участі викладача, але під його безпосереднім керівництвом. Тобто акцент в організації самостійної роботи студентів зміщується у бік організації змісту навчального матеріалу та контролю його засвоєння, цілеспрямованого формування навичок самостійної роботи.

ПІДСИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АГРАРНОГО ВНЗ

Логвіненко В.Г., канд. пед. наук., доцент кафедри кібернетики та інформатики,
Сумський національний аграрний університет

Актуальність теми. Зважаючи на те, що вже накопичено значний досвід реалізації ідей дистанційного навчання в системі вищої освіти на Україні, вважаємо, що питання дистанційного навчання у аграрній освіті недостатньо досліджено і представлено у вітчизняній теорії і практиці, а тому актуальним є запровадження дистанційних програм, технологічного та організаційно-методичного забезпечення навчального процесу підготовки спеціалістів-аграріїв. Досвід роботи у аграрному ВНЗ дозволив виявити *основні протиріччя* проблеми розвитку дистанційної аграрної освіти в Україні: необхідність підвищення якості загальної фахової підготовки студентів та недосконалість методів підготовки майбутніх спеціалістів; швидкий розвиток глобального інформаційного простору та нерозробленість сучасних дистанційних технологій у сфері надання освітніх послуг; необхідність введення у навчально-виховний процес ВНЗ новітніх інформаційних технологій та недостатність науково-теоретичних та методичних розробок у цій галузі; потреба розвитку аграрної освіти в державі, у тому числі і шляхом запровадження дистанційних програм такого профілю, і недостатністю технологічного та організаційно-методичного забезпечення навчального процесу; потреба особистості в отриманні комплексу освітніх послуг відповідно до індивідуальних потреб та низьким рівнем розвитку сегменту дистанційного навчання в сфері освіти України.

Постановка проблеми. На підставі існуючих підходів до дистанційної освіти вищої школи потрібно поставити і вирішити задачу розробки підсистеми дистанційного навчання аграрного ВНЗ.

Викладення основного матеріалу. З дистанційним навчанням у вищій аграрній школі пов'язана нова організація навчального процесу, основним принципом якої – самостійне навчання. Стратегією розвитку та запровадження дистанційного навчання у вищій аграрній освіті, на наш погляд, є: інтеграція України у світовий освітній простір; потреба широкого впровадження дистанційного навчання в українську освіту; максимальне врахування інтересів суб'єктів навчально-виховного процесу; орієнтація майбутнього аграрія на самоосвітню діяльність; можливість індивідуалізації навчання студентів-аграріїв; необхідність розробки методичної підсистеми дистанційного навчання вищої аграрної освіти; недостатність теоретичних і методичних напрацювань щодо впровадження дистанційного навчання у вищих аграрних навчальних закладах; можливість вдосконалення процесу навчання майбутніх аграріїв з усіх дисциплін, що викладаються у ВНЗ через застосування елементів інтерактивних дистанційних курсів.

Висновки. Вирішення проблеми дозволить створити науково-методичне забезпечення дистанційної форми навчання у системі вищої аграрної освіти, системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів аграрної освіти.

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ ВИКЛАДАЧА В РАМКАХ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Москаленко О.В., викладач,
Харківський торговельно-економічний
коледж КНТЕУ

Одним з важливих напрямків, що сприяє інформатизації навчального закладу та професійному зростанню викладача є цілеспрямована діяльність щодо організації єдиного сховища навчально-методичних матеріалів з наданням вільного доступу й проведення онлайн консультацій.

Ефективним у цьому напрямку може стати система методичної підтримки викладачів постійно діючі практико-орієнтовані семінари по засвоєнню та впровадженню нових інформаційних комп'ютерних технологій (ІКТ).

ВНЗ здатен власними силами організувати постійні короткострокові або довгострокові семінари у відповідності до цільових установок навчального закладу та потреб викладачів, надання індивідуальної методичної та консультативної допомоги педагогам з питань використання засобів ІКТ у своїй діяльності. Проведення таких семінарів можливе у дні та часи, які зручні для всіх учасників. Важливо, що подібна форма проведення семінарів не обмежує учасників у часі та не потребує безпосереднього перебування в стінах навчального закладу.

Участь викладачів у подібних семінарах допоможе їм у набутті досвіду застосування ІКТ у власній педагогічній діяльності. Форми проведення семінарів можуть включати: майстер-класи, відкриті заняття з наступним обговоренням, стажуванням та інші, як спосіб розповсюдження педагогічного досвіду роботи.

Головна мета практико-орієнтованих семінарів – пошуки шляхів для повноцінного включення ІКТ у масову педагогічну практику для підтримки життєзабезпечення інформаційного навчального середовища (ІНС).

При цьому насичене інформаційне навчальне середовище стає необхідною умовою професійного зростання кожного педагога.

Важливо, що при такому підході до використання ІНС викладач не ризикує перетворитися звичайного редактора навчально-методичних матеріалів, а стане активним її компонентом.

Залучення викладача у процес життєзабезпечення ІНС дозволить відійти від безпосередніх спроб «вписати» засоби ІКТ у традиційну парадигму навчання, у якій відбувається передача комп'ютеру деякої частини функцій викладача.

Ми говоримо про можливість включення нових ІКТ у відповідну їх можливостям модель навчання. Мова йде і про особистісно-орієнтоване навчання, і про навчання з опорою на досягнення нових навчених результатів, і про пріоритетне формування у студентів дослідницьких і проектних вмінь. Але спершу викладач сам має пройти шлях дослідника ІКТ. Тільки через професійне зростання викладача електронні освітні ресурси здатні принципово змінити навчальну діяльність всіх учасників навчального процесу в рамках життєзабезпечення інформаційного навчального середовища.

ОРГАНІЗАЦІЯ СПІЛЬНОЇ РОБОТИ З ДОКУМЕНТАМИ GOOGLE НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

Обоянська Л.А., ст. викладач,
Харківський торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Підвищення вимог до сучасних засобів навчання, розвиток новітніх інформаційних технологій та Internet-технологій обумовлює створення та розвиток інформаційно-навчального середовища.

В ХТЕІ КНТЕУ викладачами кафедри вищої математики та інформатики при проведенні інформаційно-технологічної практики у студентів за напрямом підготовки 6.0501701 «Харчові технології та інженерія» широко використовуються сервіси Google: Google аккаунт, Google Документ, Google Gmail, Google Календар, Google Сайти для організації спільної роботи над документами.

Спільна робота з кожним з типів документів, що підтримуються віртуальним офісом Google, має свої особливості, але є, звичайно ж, і загальні принципи. Одним із найголовніших, на нашу думку, є можливість реалізації інтерактивності навчання. Саме на цей принцип ми спиралися використовуючи документи Google. В нашому випадку – це: **текстові документи** (розробка теми і концепції кафе, розробка змісту та дизайну меню, підготовка пакету рекламних матеріалів і т.п.); **електронні таблиці** (складання калькуляційних карт, аналіз структури меню, складання та реалізація оптимізаційної моделі розстановки офіціантів у залі обслуговування проектного кафе та моделі виробництва продукції у проектованому кафе за допомогою надбудови Пошук рішення, прогнозування обсягів продажів, розрахунок кількості персон та середнього чека, побудова діаграм і т.п.); **презентації** (розробка і створення мультимедійної презентації кафе) і **сайти-візитки**.

Суть наступна: всі члени групи (3-4 студента) створюють свої аккаунти Google, один з користувачів (у нашому випадку це директор кафе) створює документ і призначає права доступу до нього для інших користувачів, які, залежно від отриманих прав, будуть називатися співавторами або читачами. Крім того, можна дозволити співавторам самим призначати права для третіх осіб. У такий спосіб створений документ можуть переглядати й/або редагувати кілька людей у той же самий час. Програма встигає відслідковувати зміни, внесені тим або іншим співавтором, і показувати ці зміни кожному у вікні редагування. Паралельно ведеться хронологія змін, завдяки якій викладач, використовуючи свій аккаунт із правом доступу в аккаунти студентів, може в будь-який момент переглянути, як виглядав документ у той або інший момент і яка частка участі в роботі над документом кожного студента в групі.

Таким чином, сервіси Google дозволяють організувати постійну, активну взаємодію всіх студентів, а саме співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання в співпраці), де і студент, і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання.

КОМП'ЮТЕРНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЗАСІБ І УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Олійник Н.Ю., канд. пед. наук, доцент,
Харківський торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Сучасні вимоги до професійної компетентності майбутніх фахівців визначають необхідність вдосконалення навчального процесу, зокрема шляхом застосування методів активного навчання. Поєднання принципу активного включення всіх студентів у навчальний процес із ефективними формами подання навчального матеріалу, що можна забезпечити за допомогою засобів навчання нового покоління, робить можливим перехід до інтерактивного навчання.

Інтерактивність передбачає, по-перше, обмін інформацією, у процесі якого здійснюється взаємодія між суб'єктами навчання, по-друге, забезпечення можливості оперативного коригування змісту й спрямованості діяльності за результатами аналізу інтеракцій.

За умов застосування інтерактивних методів навчання навчальний процес організовується так, що практично всі студенти залучені до процесу пізнання, усвідомлюють і самостійно планують власні дії, мають можливість здійснювати самооцінку і взаємооцінку результатів навчально-пізнавальної діяльності через оперативне визначення її результатів.

Слід зазначити, що інтерактивні методи навчання можуть бути реалізовані без використання сучасних засобів навчання, наприклад, у формі евристичної бесіди, колективного розв'язування задач тощо, але їх ефективне застосування вимагає від викладача дуже високого рівня професійної майстерності. Застосування їх, за наповнюваності навчальних груп, прийнятної на сьогодні для вищих навчальних закладів, надто складне для впровадження. Ці обставини висувують як одну із основних вимог до ефективності і умов формування навчального середовища – можливість реалізації інтерактивного навчання.

Враховуючи дидактичні можливості інформаційно-комп'ютерних технологій, які є підґрунтям комп'ютерно орієнтованого навчального середовища, можна стверджувати, що останні забезпечують: посилення мотивації навчання; активізацію навчальної діяльності студентів, посилення їх ролі як суб'єктів навчальної діяльності (можливість обирати послідовність вивчення матеріалу, визначення міри і характеру допомоги та ін.); індивідуалізацію процесу навчання, використання основних і допоміжних навчальних впливів, розширення меж самостійної діяльності студентів; урізноманітнення форм подання інформації; урізноманітнення типів навчальних завдань; створення навчального середовища, яке забезпечує "занурення" студентів у певні соціальні і виробничі ситуації; можливість постійного застосування ігрових прийомів; забезпечення негайного зворотного зв'язку, можливість рефлексії; можливість відтворення фрагментів навчальної діяльності за межами аудиторії.

ІНФОРМАЦІЙНЕ НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ: ПОТЕНЦІАЛ, ЗМІСТ, ФУНКЦІЇ

Половін Б.А., ст. викладач,
Харківський торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Поняття персонального інформаційного навчального середовища (PLE – Personal Learning Environment) вперше з'явилося в літературі ще в 70-ті роки ХХ сторіччя, але активно вживатися почало тільки останні 20 років. Це не нова інформаційна або педагогічна технологія, не нова психологічна теорія, а скоріше новий підхід до навчання. Він базується на інтернет-технологіях «Веб 2.0» та часто формулюється як «Соціальне навчання 2.0». персональне інформаційне середовище можна представити як перетин персональних просторів, центром яких є ті, хто навчаються. Середовище з'єднує їх з джерелами інформації та спільнотами (навчальними, професійними, практичними) з метою ефективного обміну інформацією та генерації нового знання.

З поняттям персонального навчального середовища тісно пов'язані такі теорії навчання як конструктивізм та колективізм, такі технології як колаборативне та кооперативне навчання. Саме потреби ефективного навчання в нову інформаційну еру – постійність та безперервність навчання, його індивідуалізація, можливість вільного доступу до навчання в будь-який час та з будь-якого місця, необхідність навчання дорослих протягом всього життя, підвищення ролі соціальних аспектів – викликали появу цього підходу.

Персональне навчальне середовище може поєднувати в собі активний та проблемний підходи до навчання, проектний підхід та роботу в малих групах, самостійну роботу та співробітництво, компетентісний та дослідницький підходи. Персональне навчальне середовище складається з інструментів, засобів, служб, платформ, спільнот, мереж, які кожен обирає для себе сам у відповідності з цілями навчання та власними уподобаннями. Це не статичний набір, а динамічне утворення, яке змінюється та розвивається як з розвитком технологій, так і з особистісним ростом того, хто навчається.

Підхід на базі персонального навчального середовища, в центрі котрого є той, хто навчається, звичайно протиставляють системам управління навчанням (LMS – Learning Management System), які призначені для централізованого адміністрування процесом навчання. Хоча ці два підходи можуть базуватися на одних і тих самих інформаційних технологіях, філософія, ідеологія та сам процес навчання в них докорінно різні, часом навіть протилежні. І хоча системи управління навчанням зараз використовуються набагато частіше, підхід на базі персонального навчального середовища останнім часом переживає етап бурхливого розвитку.

І незважаючи на цілу низку ще нерозв'язаних проблем, що торкаються ефективності, постановки цілей та критеріїв оцінювання, методики та форм навчання, саме персональне інформаційне навчальне середовище зараз вважається шляхом до вирішення проблем, що постали перед освітою.

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Радзіховська Л.М., канд. пед. наук,
доцент кафедри Економічної кібернетики та інформаційних систем,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Постановка проблеми. В умовах інформаційної революції, інформатизації освіти створюється новий стиль пізнання, новий тип знання, спостерігаються глибокі зміни в освітньому процесі вищих навчальних закладів (ВНЗ). Актуальною стає проблема визначення ролі і місця інформаційних систем у забезпеченні функціонування навчального процесу у ВНЗ. Виникає потреба ефективного здійснення педагогічної діяльності в інформаційному навчальному середовищі (ІНС).

Мета статті: визначення ролі, змісту та структури ІНС.

Аналіз попередніх досліджень. Актуальні питання розвитку інформатизації освіти розглянуті такими науковцями, як Р.Гуревич, М.Жалдак, І.Роберт, С.Сисоєва та ін. Резерви використання в педагогічному процесі можливостей ІНС розкриті такими дослідниками, як А.Андрєєв, Р. Гуревичем, М.Кадемія, Л.Коношевський, О. Коношевський, А. Хуторський.

Виклад основного матеріалу. ІНС розглядається як системно організована сукупність інформаційних ресурсів, організаційно-методичних, технічних, програмних засобів для реалізації навчальної діяльності. ІНС забезпечує доступ до навчальної інформації та здійснює освітні наукові комунікації, актуальні для реалізації цілей та завдань освіти й розвитку педагогічної науки в сучасних умовах [2].

Уперше проблеми інформаційного середовища почали розроблятися Ю.Шрейдером [3], який розглядає інформаційне середовище не лише як провідника інформації, а й як активний початок, що впливає на її учасників. В терміні ІНС акцент робиться на інформаційному характері середовища, що передбачає нові технології роботи з навчальною інформацією.

Науковцями виділено структуру ІНС, яка включає п'ять взаємопов'язаних частин: ціннісно-цільову, програмно-методичну, інформаційно-знаннєву, комунікаційну, технологічну. Ціннісно-цільова частина включає сукупність цілей і цінностей освіти, які можуть бути значущими для досягнення поставленої мети навчання та виховання, програмно-методична частина містить усю необхідну інформацію щодо можливих стратегій, форм і програм підготовки фахівців. Інформаційно-знаннєва частина включає систему знань

вмінь студента, становить основу його професійної діяльності, Комунікаційна частина включає форми взаємодії між учасниками навчально-виховного процесу, технологічна частина включає засоби навчання, які використовуються в ІНС (зокрема, інформаційні комп'ютерні технології) [1].

Найістотнішу роль в створенні ІНС відіграють інформаційні комп'ютерні технології, які забезпечують вихід в Інтернет будь-якого учасника навчально-виховного процесу, створення і використання інформаційних освітніх ресурсів. Розвиток ІНС забезпечує присутність у ньому всіх учасників навчально-виховного процесу [2].

Формування ІНС має здійснюватись на основі широкого використання дидактичних, особистісно-орієнтованих, інтерактивних розвиваючих методик .

Література

1. Виды сред в образовании / Курс подготовки модераторов для системы дистанционного обучения. (Колл. авторов лаборатории ДО ИОСО РАО под рук. Е. С. Поллат). – Режим доступа : <http://courses.urs.ac.ru/eng/u7-9.html>.

2. Коношевський Л. Л. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в інформаційному освітньому середовищі / Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Випуск 28 / Редкол.: І. А. Зязюн (голова та ін.). – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2011. – С. 353-359.

3. Шрейдер Ю.А. Информационные процессы и информационная среда / Ю. А. Шрейдер // НТИ. – Сер.2. 1976. – № 1. – С.3-6.

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Ревенок В.І., канд. техн. наук, доцент,
Вінницький торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

В Україні, як і всьому світі актуальною є проблема ефективного використання комп'ютерних технологій у навчанні, зокрема, електронних підручників (ЕП).

В статті представлений варіант ЕП Teacher v1.0, який використовується при викладанні дисципліни “Програмування”.

На етапі першого запуску програми на екрані монітору з'являється вікно активації програми. Користувачу потрібно сформувати вихідний код. Наступний крок передбачає у викладача отримання коду активації, виходячи з раніше сформованого коду. Після того, як отримано активаційний код, потрібно його ввести та підтвердити у вікні активації. Тепер маємо можливість працювати з програмою виходячи з головного меню.

Основною формою даної програми є “Головне меню”. Вона дозволяє здійснити доступ до будь-яких функцій програми. Зокрема можливий перехід на форми «Перелік тем», «Довідка», «Комплекс аудіо уроків», «Реєстрація нового користувача», «Проходження тесту», «Інформація про студента».

Форма «Реєстрація нового користувача» дозволяє зареєструвати нового користувача та ввести дані, які є важливими для ідентифікації особистості.

Форма «Перелік тем» дозволяє ознайомитися з вмістом електронного підручника.

Форма «Довідка» дозволяє користувачу отримати необхідну довідкову інформацію про обрану тему до вивчення.

Форма «Інформація про користувача» дозволяє отримати дані про студента, який цікавить викладача.

Форма «Проходження тесту» реалізує алгоритм тестування, з метою визначення якості засвоєних студентом знань.

Форма «Комплекс аудіо уроків» дозволяє студенту не тільки перечитати нову лекцію але і прослухати її, що активізувати слухову пам'ять студентів.

Головними можливостями даного ЕП є його індивідуалізація за рахунок отримання коду (через мережу Інтернет, або за допомогою мобільного зв'язку) для активізації програми на власному комп'ютері, а також можливість передачі викладачу в електронному закодованому вигляді результатів індивідуального тестування.

Використання представленого підручника дозволило підвищити успішність і якість засвоєння матеріалу, а також зацікавленість студентів до поглиблення знань і набуття нових умінь.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ЗІ СТВОРЕННЯ ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ІНЖЕНЕРА-ПЕДАГОГА КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОФІЛЮ

Самойлова К.В., асистент,
Сажко Г.І., канд. пед. наук, доцент, науковий керівник,
Українська інженерно-педагогічна академія

Актуальність теми. Протягом декількох останніх років зміст професійної діяльності інженера-педагога комп'ютерного профілю набув значних змін. Це є наслідком трансформації соціально-економічних відносин, у тому числі – і у сферах професійно-технічної й вищої освіти. Одним із домінуючих видів діяльності сучасного інженера-педагога стала діяльність з реалізації функцій освітнього маркетингу, до складу якого відносяться самопозиціонування і створення особистого іміджу.

Постановка проблеми. На основі аналізу економічної літератури й літератури з освітнього маркетингу необхідно обґрунтувати доцільність формування вмінь зі створення та підтримки іміджу у студентів інженерно-педагогічних спеціальностей комп'ютерного профілю.

На основі аналізу психолого-педагогічної, навчально-методичних матеріалів з питань щодо використання простору мережі Інтернет у навчальній діяльності студентів сучасних ВНЗ потрібно обґрунтувати актуальність і доцільність використання Інтернет-технологій в процесі формування вмінь зі створення іміджу сучасного інженера-педагога комп'ютерного профілю.

Викладення основного матеріалу і висновки. Аналіз економічної літератури, інформаційних джерел з освітнього маркетингу дозволяє стверджувати, що формування вмінь зі створення іміджу в сучасних ринкових умовах є необхідною складовою професійної та практичної підготовки інженера-педагога комп'ютерного профілю.

Результати вивчення психолого-педагогічної літератури окреслили коло педагогічних засобів навчання, які використовуються на сучасному етапі розвитку професійної освіти. Зокрема, для навчання з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки студентів різних комп'ютерних напрямів широко використовуються електронні засоби навчального призначення, серед яких і комп'ютерні тренажери, і електронні навчальні посібники, і електронні системи контролю.

Аналіз сучасного стану інформаційного простору мережі Інтернет дозволяє виділити окремі ресурси, засоби та технології, які не тільки можливо, але й необхідно використовувати в процесі підготовки майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю. Так, наприклад, з метою формування в них вмінь зі створення іміджу можна розробляти практичні завдання з моделювання цієї діяльності, що передбачатимуть створення персональних або кафедральних сайтів, персональних блогів у сучасному Інтернет-просторі. Такі форми навчання не тільки формуватимуть теоретичні знання в області мережевих технологій, а й практичні вміння з їх використання для досягнення цілей освітнього маркетингу.

РОЗРОБКА ІНТЕГРОВАНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОСНОВІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І СИСТЕМ

Яремко С.А., канд. техн. наук, доцент,
Вінницький торговельно-економічний
інститут КНТЕУ

Темпи розвитку та впровадження нових інформаційних технологій та систем у всіх сферах людської діяльності зумовили підвищення вимог до рівня підготовки фахівців. Так, на сьогоднішній день, підготовленість керівного і адміністративно-управлінського персоналу, а також кваліфікованість працівників, задіяних у виробництві продукції, послуг та інших видах господарської діяльності підприємства є одними із визначальних факторів розвитку економіки держави [1, с.21]. Разом з тим, використання застарілих інформаційних технологій та методик навчання не дає змоги молодим спеціалістам скласти гідну конкуренцію на ринку праці. В зв'язку з цим постає задача розробки нових підходів до інформаційного та методичного забезпечення навчального процесу з метою його оптимізації та підвищення результативності.

Одним із шляхів вирішення цієї задачі є впровадження комп'ютерного навчального середовища, яке базується на використанні сучасних інформаційних технологій і систем, а також засобів мережі Internet.

Для можливості доступу до інформаційних ресурсів, покращення навчального процесу, забезпечення дистанційного зв'язку для обговорення тем та перевірки результативності навчання необхідними складовими ком'ютерного навчального середовища є:

- електронні системи реєстрації студентів та обліку їх успішності.
- створені на базі сучасних інформаційних технологій ділові ігри та ситуаційні завдання;
- розроблені дистанційні курси навчання;
- чати, форуми, навчальні телеконференції та інші засоби, що надає Internet для віртуального спілкування;
- комп'ютерне тестування знань.

Об'єднання наведених вище складових дозволить створити інтегроване навчальне середовище на базі інформаційних технологій і систем, що сприятиме підвищенню результативності навчання і, як наслідок, рівню підготовки майбутніх фахівців.

Література

1. Інформаційні системи і технології в економіці: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / За редакцією В.С.Пономаренка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 544 с.

ГІПЕРМЕДІА-ТЕХНОЛОГІЇ У ВЕБ-ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Яценко В.В., канд. техн. наук, доцент,
Кунцев С.В., канд. техн. наук, доцент,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

Актуальність теми. Одним з найважливіших шляхів реалізації державної освітньої парадигми, спрямованої на створення максимально сприятливих умов для саморозвитку людини є створення відповідного освітнього середовища, зокрема на основі інформаційних і телекомунікаційних технологій.

Постановка проблеми. Впровадження і широке використання інформаційних і телекомунікаційних технологій само по собі не призводить до значного підвищення ефективності та якості освітнього процесу. Доцільним є створення навчального середовища, основними компонентами якого є електронні мультимедіа підручники, системи інтерактивного контролю і тестування, дистанційного навчання, а також інформаційно-навчальні сайти і портали різного рівня та призначення. В роботі наведено досвід створення навчальних сайтів з використанням гіпермедіа-технологій.

Викладення основного матеріалу. Побудова навчального середовища передбачає, як правило, використання мультимедійних технологій, які забезпечують створення, обробку, зберігання і сумісну візуалізацію за допомогою комп'ютера текстової, графічної, аудіо- і відеоінформації в цифровому форматі. Поєднання мультимедійних компонентів за допомогою гіперпосилань з метою створення нелінійної форми подання навчальної інформації, створює систему гіпермедіа.

Гіпермедіа-технології, що інтегрують в собі потужні розподілені освітні ресурси і можуть забезпечити середовище формування ключових компетенцій майбутнього фахівця, до яких відносяться в першу чергу інформатична і комунікативна, використовуються на кафедрі вищої математики та інформатики для створення веб-орієнтованих навчальних середовищ, зокрема реалізованих у вигляді навчальних сайтів з дисциплін, що викладаються. Дане навчальне середовище дозволяє: збільшити вибір засобів, форм і темпу вивчення матеріалу; підвищити інтерес студентів до предметів за рахунок підключення різних каналів сприйняття мультимедіа інформації; підсилити мотивацію самостійного навчання; активніше використовувати методи взаємонавчання (у рамках форумів); створювати та підтримувати установку на безперервну освіту протягом життя.

Висновки. Використання веб-орієнтованих навчальних середовищ сприяє досягненню основної мети модернізації освіти - поліпшення якості і ефективності навчання, забезпечення доступності освіти, забезпечення потреб гармонійного розвитку особи в інформаційному суспільстві. Роль викладача при цьому полягає не стільки в передачі знань, умінь і навичок, скільки в організації відповідного навчального середовища, в якому відбувається самонавчання і саморозвиток студента на основі власного інтелектуального потенціалу та когнітивних можливостей гіпермедіа-технологій.

ЗМІСТ

Антонченко М.О. Функції інформаційно-навчального середовища.....	3
Бондаренко Т.С., Сажко Г.І. Використання комп'ютерного моделювання в процесі формування готовності до розробки та впровадження компютерних навчальних систем у студентів у майбутній професійній діяльності.....	4
Бурачек В.Р. Про використання сучасних інформаційних технологій при організації навчальної роботи студентів з вивчення дисциплін математичного циклу	5
Гімчинський О.Г. Про досвід впровадження дистанційних методів роботи зі студентами з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.....	9
Долгіх Я.В. Особливості розробки навчальних курсів дистанційної освіти.....	10
Дяченко К.С. Вплив комп'ютеризації на ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах.....	11
Зміївська І.В. Організація самостійної роботи студентів в мікрогрупах з використанням можливостей Google	14
Иванец Г.В. Эффективность системы дистанционного обучения.....	15
Красікова Т.І. Особливості управління самостійною роботою студентів в умовах інтегрованого навчального середовища	16
Логвіненко В.Г. Підсистема дистанційного навчання аграрного ВНЗ.....	17
Москаленко О.В. Професійне зростання викладача в рамках життєзабезпечення інформаційного навчального середовища	18
Обоянська Л.А. Організація спільної роботи з документами Google на практичних заняттях	19
Олійник Н.Ю. Комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище як засіб і умова реалізації інтерактивного навчання.....	20
Половін Б.А. Інформаційне навчальне середовище: потенціал, зміст, функції	21
Радзіховська Л.М. Зміст та структура інформаційного навчального середовища.....	22
Ревенок В.І. Електронний підручник для самостійної навчальної діяльності студентів.....	24

Самойлова К.В., Сажко Г.І. Використання Інтернет-технологій в процесі формування вмінь зі створення іміджу сучасного інженера-педагога комп'ютерного профілю	25
Яремко С.А. Розробка інтегрованого комп'ютерного навчального середовища на основі сучасних інформаційних технологій і систем	26
Яценко В.В. Гіпермедіа-технології у веб-орієнтованому навчальному середовищі.....	27

НОТАТКИ

НОТАТКИ

Наукове видання

Інтернет-технології у процесі формування інформаційного навчального середовища

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
МІЖВУЗІВСЬКОГО НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ВЕБІНАРУ**

Відповідальний за випуск Зміївська І.В.

Підписано до друку 15.02.2012 р. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Гаймс».
Умов. друк. арк. 1,7. Обл.-вид. арк.1,2.
Тираж 100 прим.

РВВ ХТЕІ КНТЕУ
Україна, 61045, Харків, пров. О. Яроша, 8.